

SVET EVROPE
EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

ZADEVA IMŠIROVIČ V. SLOVENIA
(Pritožba št. 16484/02)

SODBA

STRASBOURG

3. avgust 2006

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Imširovič v. Slovenija

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

gospod Z. BÎRSAN, *Predsednik senata*

gospod V. ZAGREBELSKY,

gospa A. GYULUMYAN,

gospod E. MYJER,

gospod DAVID THÓR BJÖRGVINSSON,

gospa I. ZIEMELE, *sodniki,*

in gospod V. BERGER, *sodni tajnik,*

po posvetovanju za zaprtimi vrati 11. julija 2006,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 16484/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 10. aprila 2002 vložil državljani Bosne in Hercegovine gospod Emin Imširovič (v nadaljevanju: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Dne 11. junija 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

5. V skladu s prvim odstavkom 36. člena Konvencije in 44. členom Poslovnika Sodišča je sodni tajnik obvestil vlado Bosne in Hercegovine o njeni pravici, da poda pisne pripombe. Vlada ni izrazila namere za izvrševanje te svoje pravice.

DEJSTVA

6. Pritožnik je bil rojen leta 1944 in živi v Velenju.

7. Dne 14. junija 1996 se je pritožnik poškodoval v nesreči pri delu.

8. Dne 15. marca 1999 je pritožnik vložil tožbo proti svojemu delodajalcu, S-G, pri Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v znesku 12.002.774 tolarjev (približno 50.000 eurov) za nastalo škodo.

Med 27. avgustom 1999 in 13. marcem 2003 je pritožnik vložil šest pripravljalnih vlog in/ali predlagal dokaze.

Med 16. oktobrom 2000 in 7. marcem 2002 je štirikrat zahteval, naj se določi narok za glavno obravnavo.

Noben od treh narokov za glavno obravnavo med 9. aprilom 2002 in 18. marcem 2003 ni bil preložen na pritožnikov predlog.

Med postopkom je sodišče določilo sodnega izvedenca s področja varstva pri delu.

Na zadnjem naroku je sodišče odločilo, da bo sodbo izdalo pisno. Sodba, ki je delno ugodila pritožnikovemu zahtevku, je bila pritožniku vročena 5. junija 2003.

Dne 11. julija 2003 je bil pritožniku vročen popravni sklep.

9. Dne 6. junija 2003 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. Pritožil se je tudi S-G.

Dne 23. septembra 2004 je sodišče delno ugodilo obema pritožbama in ustrezno spremenilo sodbo sodišča prve stopnje.

Pritožniku je bila sodba vročena 2. novembra 2004.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. IN 13. ČLENA KONVENCIJE

10. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

11. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo za pospešitev nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa da:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

12. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

13. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso učinkovita.

14. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam Belinger in Lukenda (Belinger v. Slovenija (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda v. Slovenija, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

15. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

16. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost

1. Prvi odstavek 6. člena

17. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 15. marca 1999, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo pri Okrožnem sodišču v Celju, in se končalo 2. novembra 2004, na dan, ko je bila pritožniku vročena sodba Višjega sodišča v Celju. Upoštevano obdobje je torej trajalo več kot pet let in sedem mesecev na dveh stopnjah sojenja.

18. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim *Frydlender v. Francija* [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

19. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. Člen

20. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrjevano kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. *Kudła v. Poljska* [GC], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je navedbe in trditve Vlade zavrnilo že v prejšnjih zadevah (gl. *Lukenda*, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

21. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, na podlagi katere bi lahko uveljavljal svojo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

22. 41. člen Konvencije določa, da:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

23. Pritožnik je zahteval 12.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

24. Vlada je zahtevku oporekala.

25. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja 3.200 EUR (eurov).

B. Stroški

26. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.630 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

27. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

28. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali tudi pritožnika v zadevi

Lukenda (navedeni zgoraj), vložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar se tiče dejstev, praktično enake kot obravnavana. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

29. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaš*a, da je pritožba dopustna;
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;
3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;
4. *razsoja*,
 - (a) da mora tožena država v treh mesecih od dne, ko postane sodba pravnomočna v skladu z drugim odstavkom 44. člena Konvencije, plačati pritožniku 3.200 EUR (tri tisoč dvesto eurov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;
 - (b) da se po izteku omenjenih treh mesecev in do plačila, na navedene zneske obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, kateri se prištejejo tri odstotne točke;
5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevkov po pravičnem zadoščenju.

Spisano v angleščini in notificirano v pisni obliki 3. avgusta 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent BERGER
Sodni tajnik

Corneliu BÎRSAN
Predsednik senata